

NÁMSLÝSING

GRAFÍSK HÖNNUN

Námskrá: Smiðja 2 – 1

FRÆÐSLUMIÐSTÖÐ
ATVINNULÍFSINS

NAFN NÁMSLÝSINGAR

Grafísk hönnun – í samræmi við námskrá Smiðja 2 – 1 (23-556-2-160)

VINNUSTUNDIR ÞÁTTTAKANDA

Klukkustundir 160

HVERJUM ÆTLAÐ

Fullorðnu fólki á vinnumarkaði 18 ára eða eldra með stutta skólagöngu að baki

FJÖLDI EININGA

8 framhaldsskólaeiningar

ÚTGEFANDI

Fræðslumiðstöð atvinnulífsins

1. útgáfa 2011
2. útgáfa 2025

Gert af: SÍMEY

- Staðfest af FA samkvæmt reglum v-hæfniviðmiða námskrár

Efnisyfirlit

NOTKUN HUGTAKA Í NÁMSLÝSINGUM FA	2
NÁMSLÝSING	2
INNTÖKUSKILYRÐI	3
HÆFNIVIÐMIÐ NÁMSKRÁR SMÍÐJA 2-1	3
UMFANG OG INNIHALD	3
SKIPULAG	3
HAGNÝTAR UPPLÝSINGAR UM FRAMKVÆMD	4
ALMENNAR UPPLÝSINGAR TIL FRÆÐSLUAÐILA/ LEIÐBEINENDA	4
YFIRLITSTAFLA	5
VERKEFNI Í SMÍÐJU 2 – 1.1 F-SMÍÐ 1 VA (27)	6
<i>Lýsing</i>	6
VERKLAG OG VINNUBRÖÐ 2 – 1.2 F-SMÍÐ 1 VE (1)	7
<i>Lýsing</i>	7
ÞJÁLFUN OG SJÁLFSTÆÐ VINNA, SMÍÐJA 2 – 1.3 F-SMÍÐ 1 PS (1)	8
<i>Lýsing</i>	8

Notkun hugtaka í námslýsingum FA

Vísast til vefsíðu Fræðslumiðstöðvar atvinnulífsins <https://frae.is/namskra/hugtakalisti/>

Námslýsing

Námslýsingin er gerð út frá námskrá FA Smiðja 2 – 1, (23-556-2-160), í námskrárgrunni Menntamálastofnunar og á vef FA.

Námskráin Smiðja 2-1 lýsir námi á 2. þrepi hæfniramma um íslenskt menntakerfi, skipt í 3 námsþætti. Megintilgangur með námi í smiðju er að nemar kynnist fjölbreyttum vinnuaðferðum þar sem reynir á verkunnáttu, sköpunarkraft, samhæfingu og fjölbreytt tjáningarform. Námið er ætlað þeim sem vilja efla skilning sinn og hæfni til að vinna sjálfstætt í stafrænum heimi og/eða eru að taka sín fyrstu skref í stafrænni hönnun. Áhersla er á almenna starfshæfni nema eins og hún hefur verið skilgreind hjá Fræðslumiðstöð atvinnulífsins (FA).

Markmið smiðjunnar Grafísk hönnun er að nemar öðlist skilning og getu til að vinna sjálfstætt að verkefnum er miða að gerð markaðs- og kynningarefnis. Unnið er með algengustu forrit til hönnunar sem henta til að útbúa markaðs- og kynningarefni. Nemar nýta kunnáttuna til að vinna að eigin verkum eða verkum annarra undir leiðsögn, fá innsýn í og taka virkan þátt í verkefnum. Sú reynsla nýtist nemum við að bæta við sig frekari þekkingu, leikni og hæfni við sjálfstæð verkefni á sviði hönnunar og miðlunar efnis.

Námið er 160 klukkustundir að lengd, sjá nánar í yfirlitstöflu á síðu 5, þrír námsþættir og 8 einingar á framhaldsskólastigi. Eftir námslok er mögulegt að óska eftir mati á náminu í framhaldsskóla eins og gerð er grein fyrir í námskrá.

Eftirfarandi námslýsing er ætluð nemum, leiðbeinendum og fólki sem vilja bjóða nám af þessu tagi. Námslýsingin er einnig ætluð fólki sem vill leggja mat á námið fyrir starf, nám eða annað sem þetta nám kann að hafa þýðingu fyrir.

Inntökuskilyrði

Ekki eru formleg inntökuskilyrði í þetta nám.

Hæfniviðmið námskrár Smiðja 2-1

Þekking:

Nemi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- helsta fagmáli í tengslum við verkefni smiðjunnar
- reglum, verkferlum og vinnubrögðum sem tilheyra starfinu
- eiginleikum og nýtingu efna við vinnslu verks í smiðju
- verkáætlun, verklýsingu og tengdum gögnum
- undirbúningi verks s.s. með einföldum skýringamyndum eða öðru
- virkni algengra áhaldna og tækja sem henta starfinu
- mikilvægi góðs sjálfstrausts í samskiptum.

Leikni:

Nemi skal hafa öðlast leikni í að:

- fylgja reglum, verkferlum og öðrum ákvörðunum á vinnustað
- vinna sjálfstætt og með öðrum að lausn verkefna
- nota mismunandi aðferðir sem hæfa verkefninu
- lesa og rissa einfaldar teikningar / skýringamyndir
- nota viðeigandi efni, meðhöndla þau m.a. til að ná fram ólíkum áhrifum
- beita viðeigandi fagþekkingu og þekkja fagmálið
- nota algeng áhöld og tæki.

Hæfni:

Nemi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem aflað hefur verið til að:

- sýna fram á góðan undirbúning og öguð vinnubrögð
- leysa viðfangsefni / verkefni sem tilheyra starfinu
- fylgja fyrirfram ákveðnum reglum og verkferlum á vinnustað
- sýna jákvætt viðhorf til starfsins og axla ábyrgð á því
- vinna verkefnin sjálfstætt og í samstarfi við aðra
- þróa hugmyndir og hagnýta tækni
- fjalla um / ræða vinnuna út frá eigin túlkun.

Umfang og innihald

Námið er alls 160 klukkustundir og skiptist í þrjá námsþætti.

Skipulag

Viðurkenndur fræðsluaðili ber ábyrgð á framkvæmd námsins og skipar verkefnastjóra sem hefur umsjón með náminu og framkvæmd þess. Verkefnastjóri sér einnig til þess að námsþættir séu samþættir ef við á og tryggir rökrétta samfellu þeirra með leiðbeinanda. Fræðsluaðili/verkefnastjóri ber ábyrgð á að aðstaða henti verklegri þjálfun og er tengiliður við lykilstarfsfólk á vinnustað, ef við á. Lögð er áhersla á að leiðbeinendur noti fjölbreyttar kennsluaðferðir sem henta fullorðnu fólki. Mikilvægt er að leiðbeinendur séu fagfólk sem starfar öllu jöfnu við fagið sjálft og að námið fari að stórum hluta fram í aðstöðu sem alla jafna hentar starfseminni svo að nemar kynnist umhverfi sem er dæmigert.

Námið er verklegt og skiptist í þrjá hluta með verkefnavinnu. Stígandi er í sjálfstæði og ábyrgð í náminu. Hæfniviðmið námsþátta eiga við skipulagt nám í mótuðu ferli með leiðbeiningum og verkstjórn leiðbeinanda og skulu henta fólki sem lærir með nokkru sjálfsforræði samkvæmt verklýsingum en undir eftirliti leiðbeinanda. Í verkefnavinnu vinna nemar sjálfstætt að skilgreindum verkefnum á vinnustað eða í smiðjunni.

Markmið námsins er að efla skilning og hæfni einstaklinga til að vinna sjálfstætt í stafrænni vector teikningu, stafrænni myndvinnslu og stafrænni hreyfimyndagerð, uppsetningu og umsýslu skjala fyrir stafrænt efni og prentskjöl. Verkefni smiðjunnar miða að því að byggja upp grunn svo þjálfar megi þessa þætti.

Nemar sjá um að útvega sinn eigin tölvubúnað og gilda þar ákveðnir staðlar og reglur til að hægt sé að nota hugbúnað á sem skilvirkasta hátt. Fræðsluaðili leggur fram innsög, sýnidæmi og örverkefni sem nemar vinna að ásamt sjálfstæðum verkefnum sem byggja á þeirra eigin hugmyndum.

Áhersla er á að nemar tileinki sér sjálfstæð og öguð vinnubrögð auk þess að efla samvinnu- og samskiptafærni sína. Jafnframt að nemar afli sér þekkingar, leikni og hæfni með námi í gegnum vinnu sína.

Hagnýtar upplýsingar um framkvæmd

Í upphafi eru viðfangsefni og skipulag námsins kynnt. Farið er yfir verklag og vinnubrögð, hvaða námsgögn er stuðst við og hvernig námsmati er háttað. Einnig er farið yfir verkefnaskil ef við á og að nemar fái kynningu á tækjum og tólum sem ætlast er til að notuð séu á meðan á námi stendur. Í lok náms kynna nemar verkefni sín fyrir samnemum sínum og leiðbeinanda.

Mikilvægt er að leiðbeinandi fari yfir þær kröfur sem gerðar eru til nema um viðveru þeirra á meðan námið stendur yfir og að þeim sé afhent stundartafla. Nauðsynlegt er að gera nemum grein fyrir þeim kröfum sem gerðar eru til þeirra og hvaða kröfur þeir geta gert til annarra.

Nemar fá kynningu á húsnæðinu sem námskeiðið fer fram í og þeim öryggisreglum og rýmingaráætlunum sem þar gilda.

Almennar upplýsingar til fræðsluaðila/ leiðbeinenda

Námið byggir á frammistöðu og ábyrgð einstaklingsins, samvinnu og samábyrgð nema og leiðbeinenda. Náms efni, framsetningu og framvindu náms skal sníða að forsendum fullorðinna. Námsárangur er ekki einungis vitnisburður um frammistöðu einstaklings heldur einnig um aðstæður til náms og árangur af samvinnu nema og leiðbeinenda.

Leiðbeinendur styðja við þróun nema og uppbyggingu náms. Við nám í smíðju hafa nemar tækifæri til að nýta eigin reynslu og afla nýrrar. Reynt er að tengja reynslu og veruleika nema við viðfangsefni námsins hverju sinni. Áhersla er á styrkleika hvers og eins, hvatningu í garð nemanna og að vinna traust þeirra. Veita skal leiðsögn og aðstoð í einstaklingsmiðuðu námi og laga kennslu að mismunandi námsnálgunum.

Leiðbeinandi þarf að þekkja algengar hindranir hjá fullorðnum nemum og geta brugðist við þeim á viðeigandi hátt. Áhersla á fjölbreyttar kennslu- og matsaðferðir til að koma til móts við mismunandi þarfir og óskir nemanna.

Fræðslumiðstöð atvinnulífsins (FA) gerir kröfu til þeirra sem heimild fá til að nota þessa námslýsingu um að formlegu gæðakerfi sem FA viðurkennir verði framfylgt við notkunina.

Yfirlitstafla

Smiðja 2 – 1

Tafla 1: Heildarútlit, skipulag

Tími er í klukkustundum

Nafn námsþáttar	Skammstöfun namskra.is	Klst. heild	Klst. fræðslu	Klst. framlag - viðbót	Eining	Þrep
Verkefni í smiðju 2-1.1	F- SMÍÐ1VS (27)	20	10	10	1	1
Verklag og vinnubrögð 2-1.2	F- SMÍÐ1VE (1)	20	10	10	1	1
Þjálfun og sjálfstæð vinna 2-1.3	F- SMÍÐ2ÞS (1)	120	68	52	6	2
Vinnuframlag nema		160	88	74	8	

Verkefni í smiðju 2 – 1.1

F-SMÍÐ 1 VA (27)

Prep	1
Vinnustundir	20 (eða 10+10)
Námsgrein	Smiðja, verkefni 2-1.1
Viðfangsefni	Innihald smiðju, skipulag, vinnuumhverfi

Lýsing

Tilgangur námsþáttarins er að nemar öðlist þekkingu og skilning á hugtökum í tengslum við forrit sem unnið er með við hönnun og ferli hönnunar. Sérstök áhersla er á notkun forrita sem henta til að útbúa markaðs- og kynningarefni.

Farið er yfir skipulag, kröfur um mætingu og verkefni sem unnin verða, verklýsingar og helstu hugtök sem mest eru notuð og geta verið breytileg eftir því hvaða forrit eru notuð. Nemar fá upplýsingar um tölvubúnað (hug- og vélbúnað) sem nauðsynlegur er í náminu. Þar gilda ákveðnir staðlar og reglur til að hugbúnaður nýtist sem best og hægt sé að setja hann upp á vélbúnaði/tölvum nema.

Hæfniviðmið 2 – 1.1

Þekking: Nemi hefur öðlast þekkingu og skilning á:

- verkefnum smiðjunnar
- helstu hugtökum og aðferðum smiðjunnar
- notkun verklýsinga við hönnun efnis
- helstu forritum sem henta til að útbúa markaðs- og kynningarefni
- mikilvægi mætingar og þátttöku í tímum.

Leikni: Nemi hefur öðlast leikni í að:

- fylgja reglum og fyrirmælum leiðbeinanda
- lesa verklýsingar
- vinna eftir verklýsingum.

Hæfni: Nemi getur hagnýtt almenna þekkingu og leikni sem aflað hefur verið til að:

- sýna fram á fagleg og öguð vinnubrögð
- vinna við grunnþætti verkefna í þeim forritum sem notuð eru.

Námsmat

Símat með áherslu á leiðsagnarmat sem byggir á vinnu og virkni nema.

Prep	1
Vinnustundir	20 (eða 10+10)
Námsgrein	Smiðja, verklag 2-1.2
Viðfangsefni	verklýsing, verkþjálfun, vinnubrögð

Lýsing

Tilgangur námsþáttarins er að efla skilning og hæfni nema til að vinna sjálfstætt í stafrænni vigur (vektor) teikningu, uppsetningu og umsýslu skjala fyrir stafrænt efni og skjöl til prentunar. Farið er yfir helstu þætti í framsetningu texta, myndefnis og litvinnslu, hvernig hlaða á inn eigin efni í það forrit sem unnið er með hverju sinni og vinna efnið áfram með ýmsum leiðum svo sem hreyfigrafík eða á annan hátt. Verkfæri og forrit sem notuð eru í náminu eru kynnt og hvernig hægt er að nota þau við ólíka hluta verkefna t.d. til að lagfæra, litalaga og sníða til efni. Nemar kynnast gagnabönkum og sniðmátum sem aðgengileg eru til efnissköpunar í stafrænum heimi og ýmsa möguleika sem fylgja gervigreind við notkun forritanna.

Hæfniviðmið 2 – 1.2

Þekking: Nemi hefur öðlast þekkingu og skilning á:

- helstu verkfærum og verkferlum í forritum
- litafræði
- formfræði
- uppbyggingu myndbanda
- leturgerðum og sérkennum einstakra leturgerða
- uppsetningu skjala fyrir stafrænt efni og prentun.

Leikni: Nemi hefur öðlast leikni í að:

- sníða til efni fyrir stafræna miðla
- sníða til efni fyrir prentmiðla
- vinna einfaldar grafík hugmyndir
- útbúa efni með vigur (vector) teikningu.

Hæfni: Nemi getur hagnýtt almenna þekkingu og leikni sem aflað hefur verið til að:

- nýta gagnabanka fyrir stafrænt efni og prentmiðla
- nýta sniðmát til efnissköpunar í stafrænum heimi
- nýta gervigreind til aðstoðar við gerð efnis
- setja upp verk með vigur teikningu.

Námsmat

Símat með áherslu á leiðsagnarmat sem byggir á vinnu og virkni nema.

Þrep	2
Vinnustundir	120 (eða 68+52)
Námsgrein	Smiðja, verkefni 2-1.2
Viðfangsefni	skipulagning, vinna, vinnubrögð

Lýsing

Í námsþættinum er áfram unnið með helstu forrit sem notuð eru í náminu og namar fá aukna þjálfun í að vinna sjálfstætt í stafrænni myndvinnslu og hreyfimyndagerð fyrir stafræna miðla. Áfram byggt ofan á grunn sem þjálfaður var upp í fyrri námsþáttum s.s. vigur (vektor) teikningu, uppsetningu myndefnis og vinnslu lita. Rík áhersla er á gagnaöflun fyrir vinnslu kynningarefnis og meðferð og vistun skjala. Þá er farið enn frekar í helstu möguleika sem eru í forritunum og hvernig hægt er að nota ólík forrit til að styðja hvert annað við vinnslu efnis. Namar takast á við styttri og lengri verkefni til að öðlast skilning á helstu tólum innan þeirra forrita sem kennt er á og unnið með.

Að auki er áhersla á nokkur stærri verkefni í námsþættinum svo sem:

uppsetning skjala og skil á skjölum fyrir prent; gerð auglýsinga fyrir stafræna miðla; myndvinnsla; blöndun mynda og samsetning; mismunandi gerðir leturs; hreyfimyndagerð fyrir stafrænt efni.

Hæfniviðmið 2 – 1.3

Þekking: Nemi hefur öðlast þekkingu og skilning á:

- skipulagi við gagnaöflun
- meðferð skjala
- samþættingu verkferla milli forrita.

Leikni: Nemi hefur öðlast leikni í að:

- vinna grafík hugmyndir frá grunni
- setja upp skjöl fyrir stafrænt efni og prentefni
- lítalaga myndefni fyrir auglýsinga- og fyrir kynningarefni.

Hæfni: Nemi getur hagnýtt almenna þekkingu og leikni sem aflað hefur verið til að:

- sýna fram á fagleg og öguð vinnubrögð
- útbúa hreyfimyndir fyrir stafræna miðla
- vinna sjálfstætt í myndvinnslu
- sýna sjálfstæð vinnubrögð við gerð hreyfimynda
- samnýta fleiri en eitt forrit til að útbúa flóknara efni.

Námsmat

Símat með áherslu á leiðsagnarmat sem byggir á vinnu og virkni nema.

